

Jaké je české veřejné mínění ve vztahu ke změně klimatu?

Iva Zvěřinová, Ph.D.

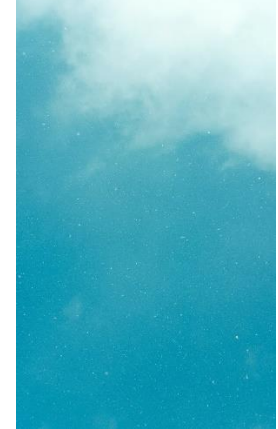
Milan Ščasný, Ph.D.

Vojtěch Máca, Ph.D.

Univerzita Karlova, Centrum pro otázky životního prostředí

1. Jak Češi vnímají změnu klimatu a klimatické body zvratu?
2. Která opatření by Češi podpořili ke snížení negativních dopadů změny klimatu?
3. Jaký je poslední vývoj vnímání změny klimatu a opatření?

Náš výzkum

- zeptali jsme se 2440 obyvatel Česka a také 1401 obyvatel Rakouska, 1462 obyvatel Španělska a 1561 obyvatel Spojeného království v létě 2021
- Vzorky reprezentují populace ve věku 18 až 65 let z hlediska několika sociodemografických charakteristik
- Doplněno o reprezentativní šetření Česká společnost 2020 – klimatická změna (PAQ Research, STEM, CVVM, 2020) pro Český rozhlas a data z Standard Eurobarometer 91-97 a Flash Eurobarometer 506

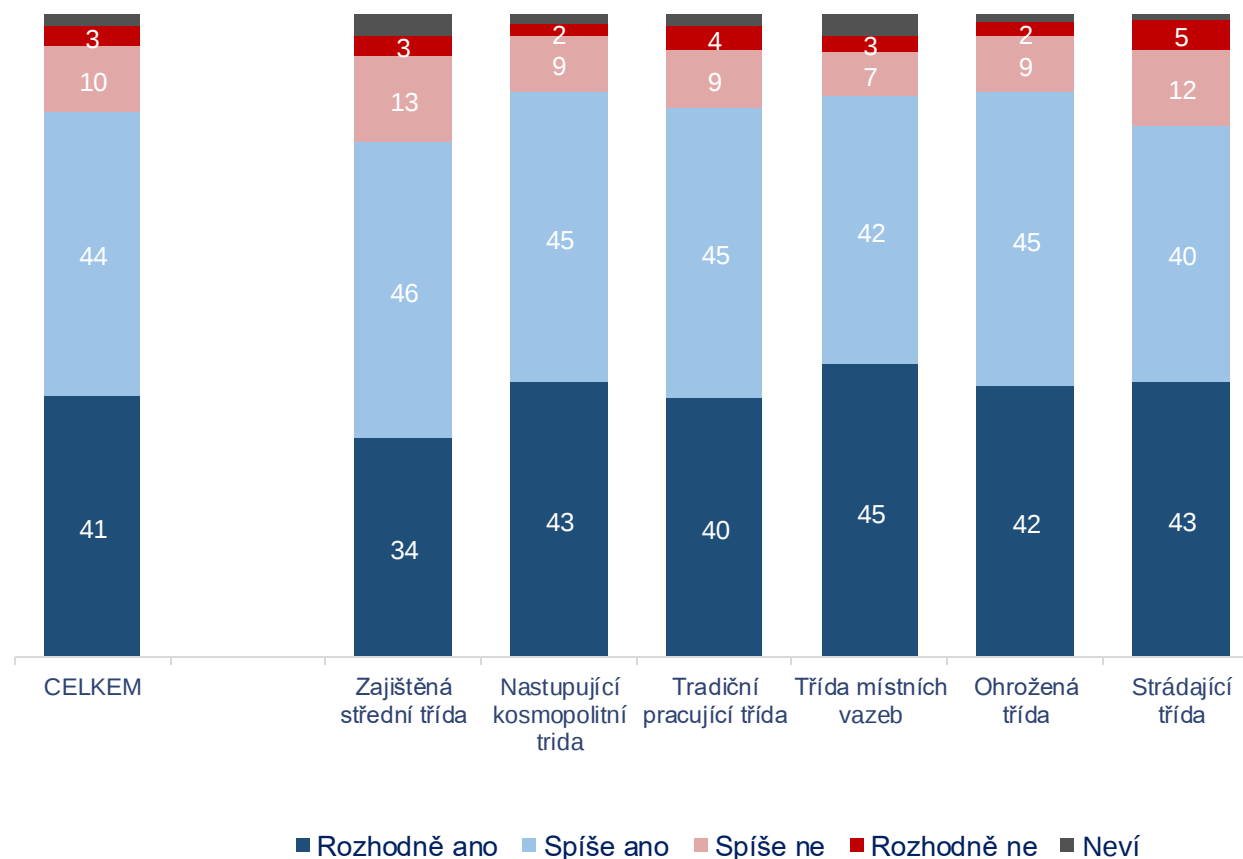
1. Jak Češi vnímají změnu klimatu a klimatické body zvratu?

Změna klimatu

- ke změně klimatu dochází (93 %)
- je způsobená člověkem (85 %) - v žádné ze sociálních, nebo demografických skupin toto přesvědčení neklesá pod 75 %

Myslíte si, že změnu klimatu na Zemi v posledním století způsobuje hlavně člověk a působení lidské civilizace?

Klimatické body zvratu

- významné body zvratu vyvolané změnou klimatu s dopady na Evropu

Arktický led zmizí v létě

- těžba ropy – dopady úniků ropy z potrubí na životní prostředí, ropné skvrny, další příspěvek ke změně klimatu, pokles druhů závislých na mořském ledu

Globální hladina moří stoupá v důsledku tání polárních ledových příkrovů

- o 1,7 m do konce století, závažné ekonomické dopady po roce 2050

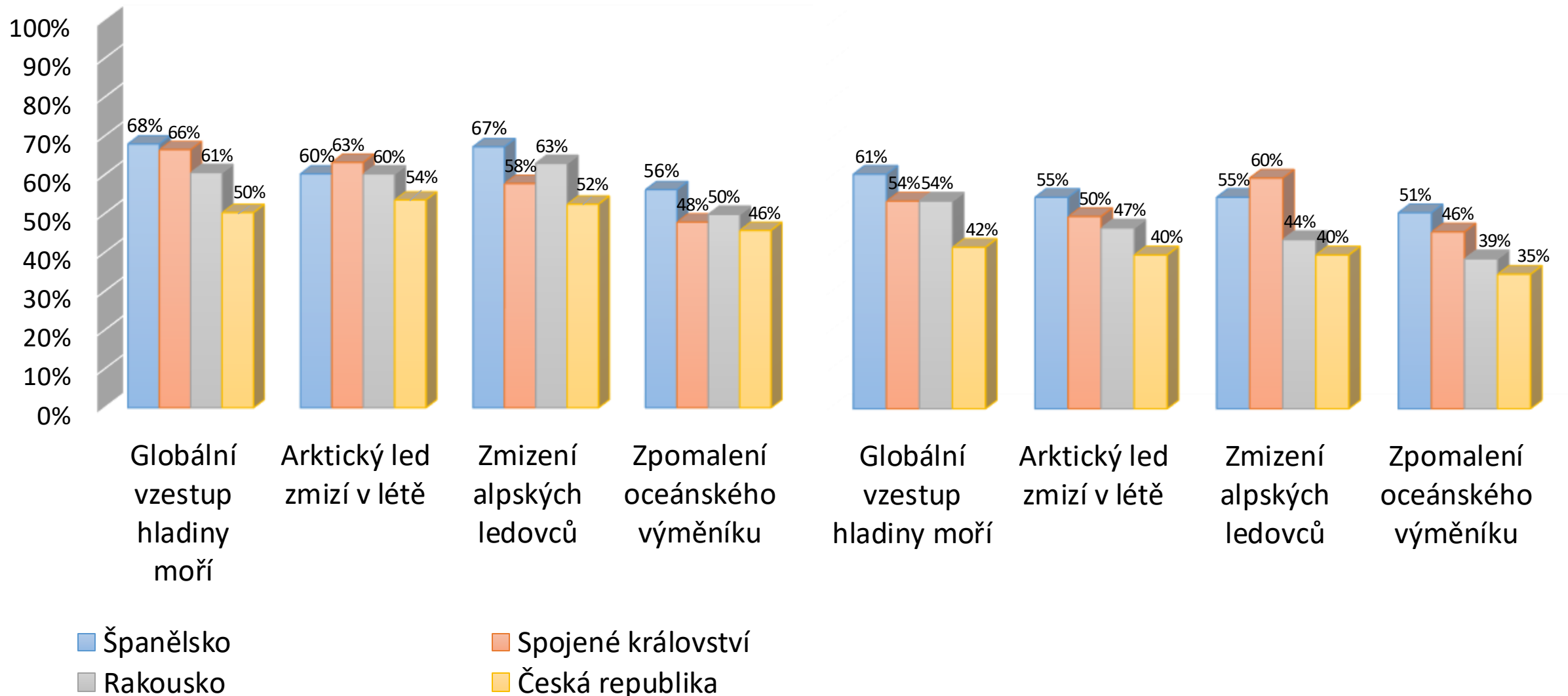
Zpomalení oceánského výměníku – proudění, které v Atlantiku přenáší teplo na sever- severní Evropa o několik stupňů chladnější, vysoušení a snížení srážek, další zvýšení hladiny moří

Zmizení alpských ledovců

- negativní vliv na cestovní ruch, výrobu vodní energie v Rakousku

*Do jaké míry jste **znepokojen/a** těmito klimatickými body zvratu?*

*Jak **pravděpodobné** je podle Vás, že tyto změny nastanou v Evropě během současného století?*

Společenské a ekonomické změny v důsledku změny klimatu

Dopady migrace

- počet migrantů, kteří se stěhují z afrických regionů do Evropy, vzroste v průběhu 21. století z 0,4 milionu na 1,7 milionu ročně v 80. letech 21. století

Nedostatek potravin a vody

- zemědělská produkce se často nevyplatí, opouštění zemědělské půdy, což bude mít za následek opuštění venkova
- ceny potravin v Evropě mírně vzrostou

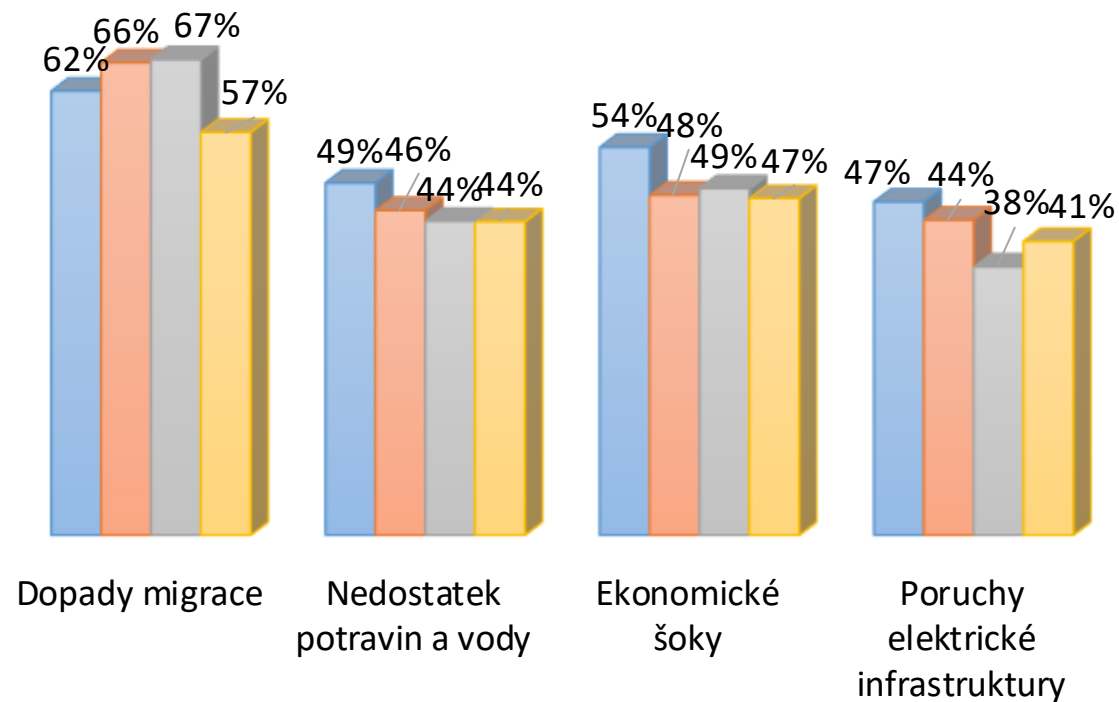
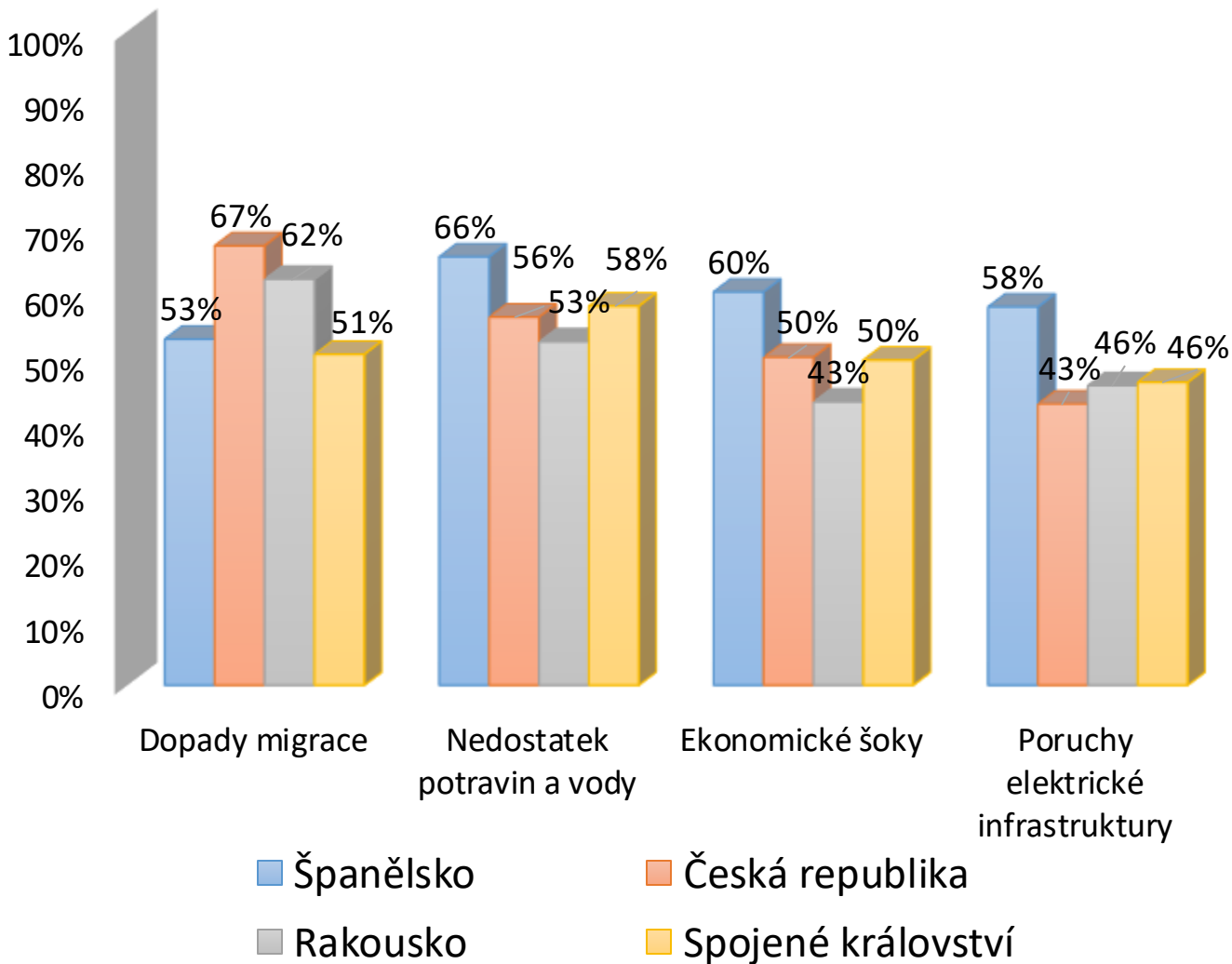
Ekonomické šoky

Poruchy soustavy pro výrobu, přenos a rozvod elektřiny

- velká část pevniny v Evropě by mohla do konce století zaznamenat extrémní nárůst pravděpodobnosti požárů

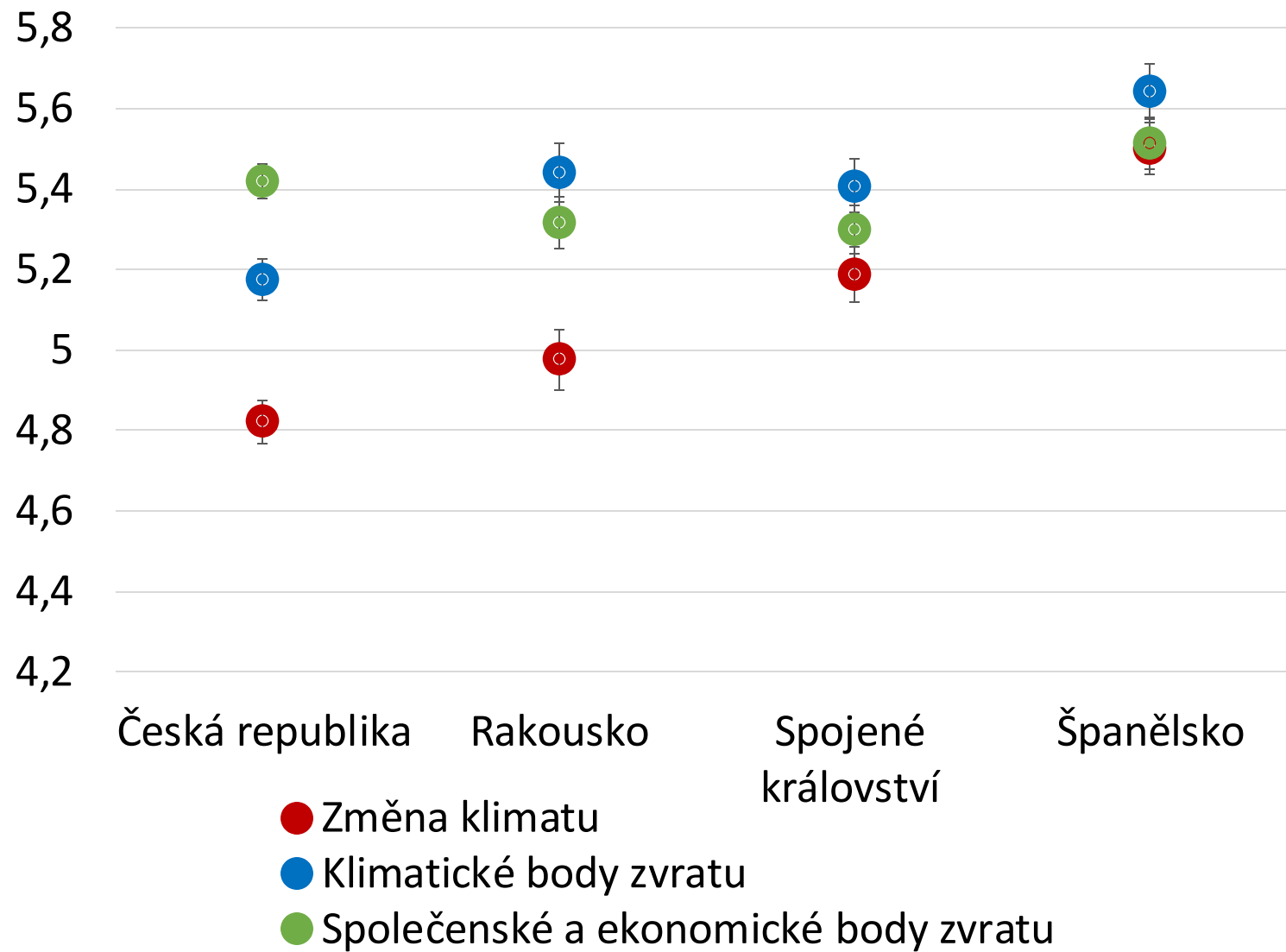
*Do jaké míry jste **znepokojen/a** těmito společensko-ekonomickými body zvratu?*

*Jak **pravděpodobné** je podle Vás, že tyto změny nastanou v Evropě během současného století?*

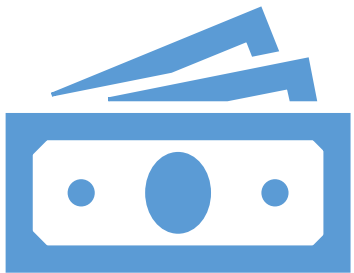

Jak lidé vnímají rizika?

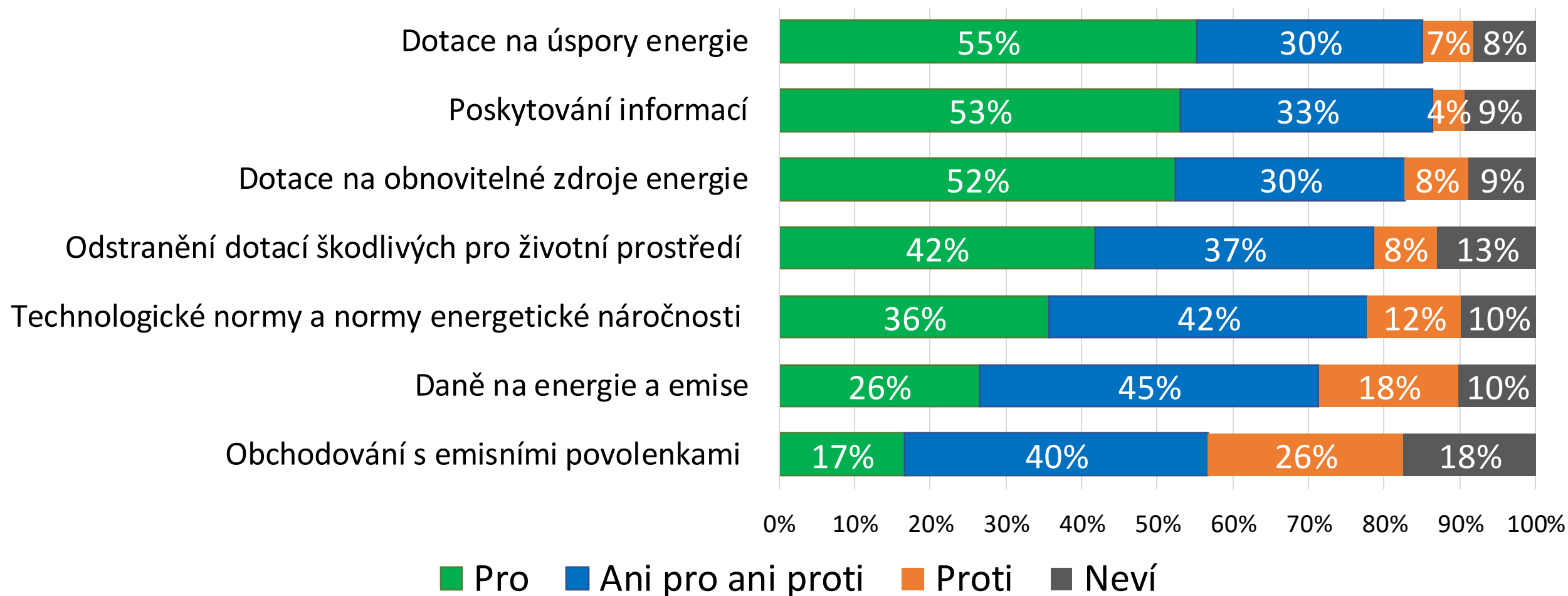

2. Která opatření by Češi podpořili ke snížení negativních dopadů změny klimatu?

Která opatření by Češi podpořili ke snížení negativních dopadů změny klimatu?

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření v ČR v létě 2021, 2440 respondentů ve věku 18 až 65 let

Které segmenty by pravděpodobněji podpořili opatření ke snížení negativních dopadů změny klimatu?

Daně

- Vzdělání: VŠ
- Vnímají rizika změny klimatu a klimatických bodu zvratu
- Vnímají rizika socioekonomických změn v důsledku změny klimatu – nepodpoří

• *R-squared* = 0.2024

• *N= 2440*

Dotace

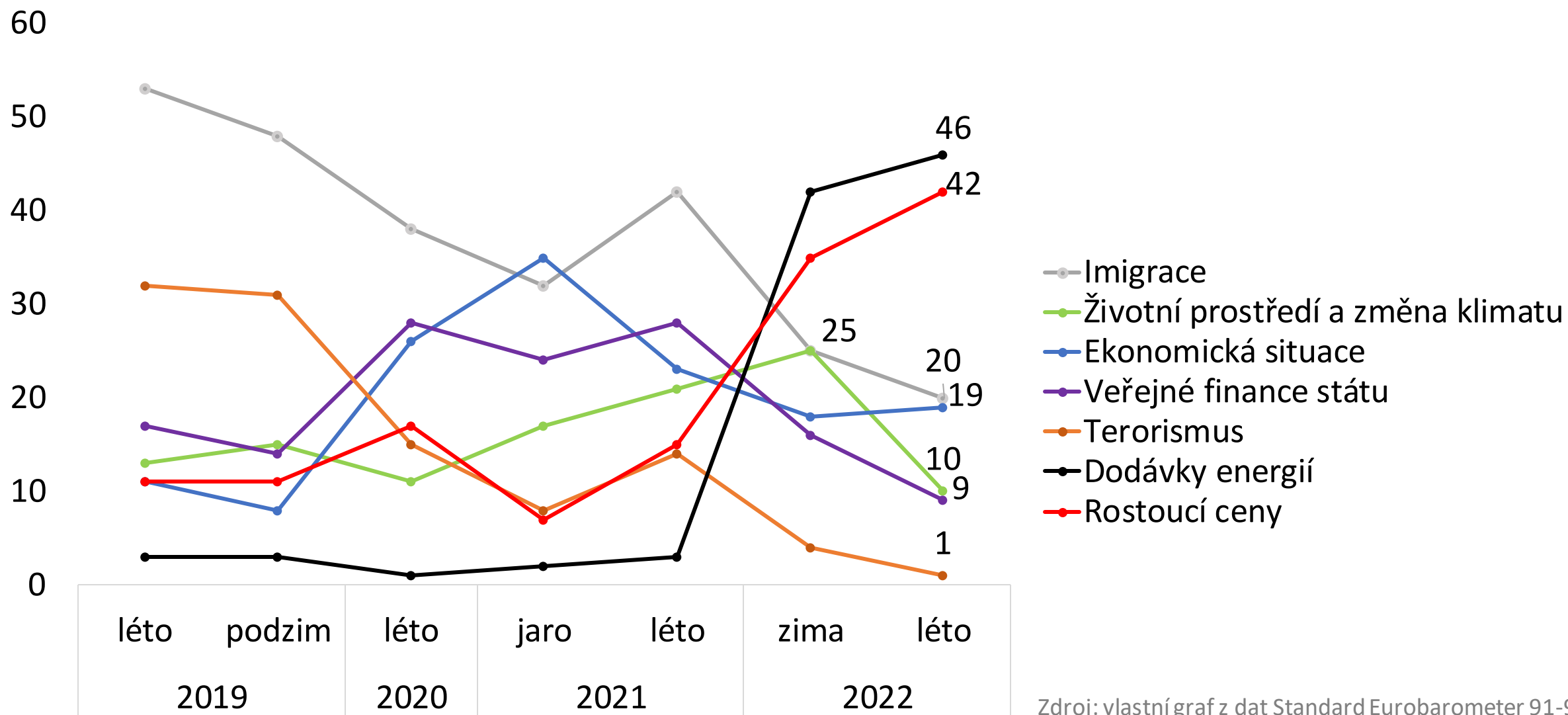
- Vzdělání: VŠ, SŠ
- Vnímají rizika změny klimatu a klimatických bodu zvratu
- Vyšší příjem

0.2318

3. Jaký je poslední vývoj vnímání změny klimatu a opatření?

Co jsou dva nejdůležitější problémy EU dle obyvatel ČR? (% ČR)

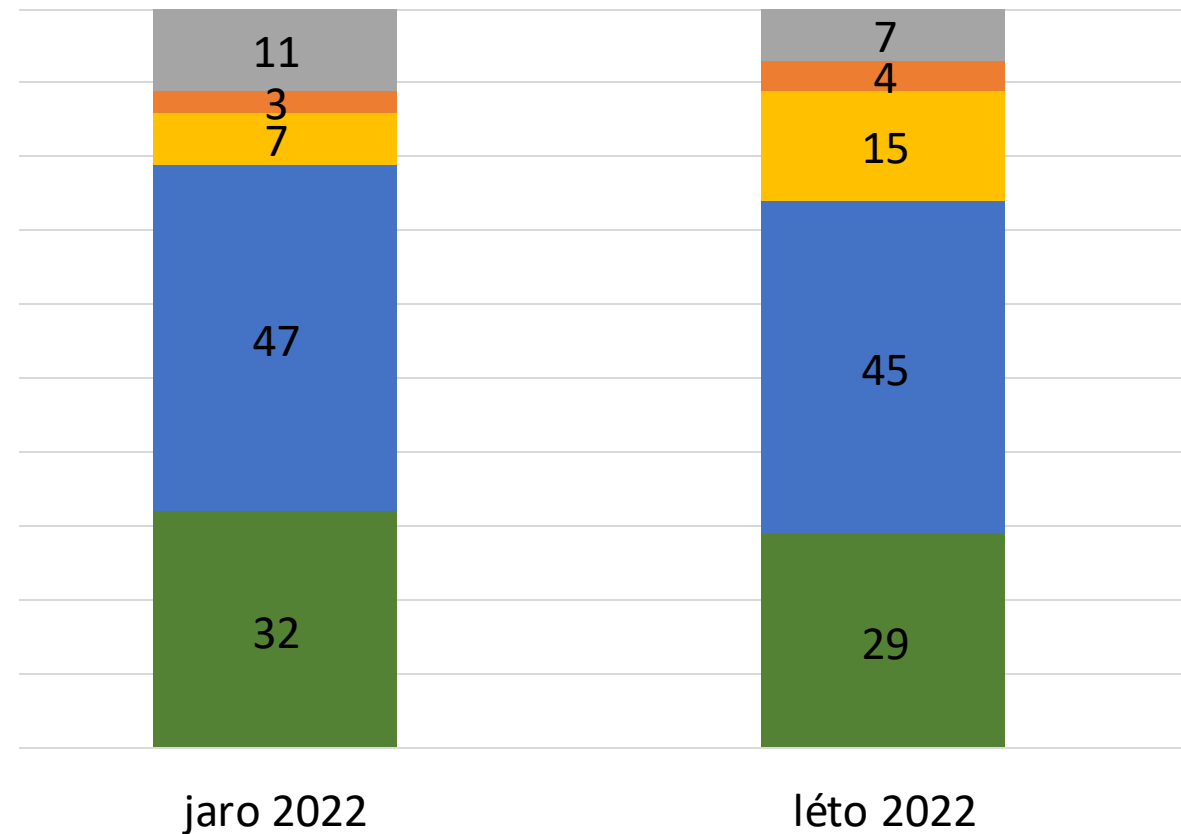
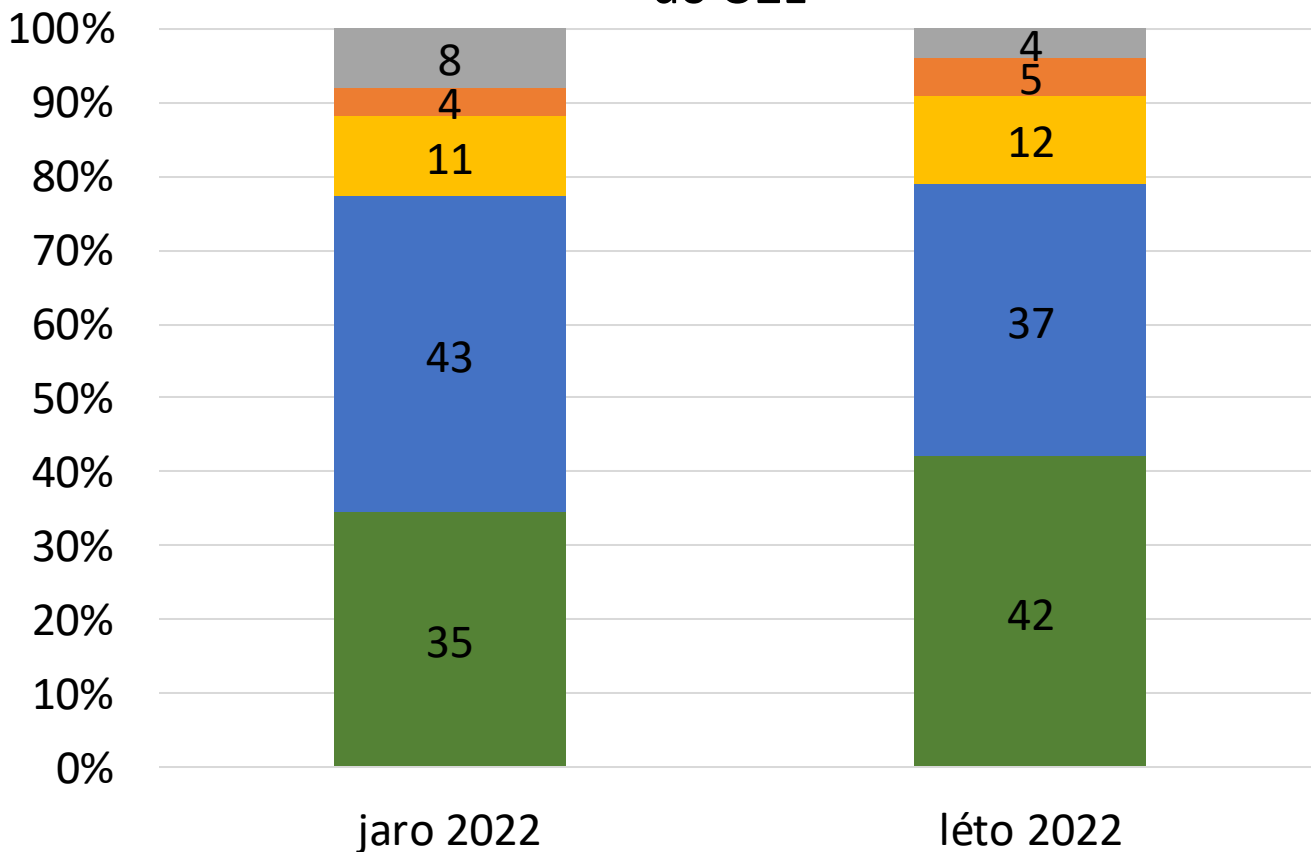

Zdroj: vlastní graf z dat Standard Eurobarometer 91-97

Podpora opatření

Válka na Ukrajině činí investice do OZE pro státy EU naléhavější / EU by měla masivně investovat do OZE

Opatření na zvýšení energetické účinnosti budov, dopravy a zboží - EU má přijmout / sníží závislost na produkci mimo EU

- Rozhodně souhlasím
- Spíše souhlasím
- Spíše nesouhlasím
- Rozhodně nesouhlasím
- Neví

Závěr

- Sledování vývoje podpory konkrétních opatření průměrné a v rámci segmentů – chybí – bude součástí výzkumu v rámci SEPIA
- Interaktivní databáze výsledků výzkumu veřejného mínění bude v lednu na www.seepia.cz

DĚKUJEME ZA POZORNOST!

Mgr. Iva Zvěřinová, Ph.D.

E-mail: iva.zverinova@czp.cuni.cz

Univerzita Karlova, Centrum pro otázky životního prostředí

www.czp.cuni.cz

Centrum socio-ekonomického výzkumu dopadů environmentálních politik

www.seepia.cz

T A
Č R

Vytvořeno se státní podporou
Technologické agentury ČR v rámci
Programu Prostředí pro život, projektu
SS04030013 Centrum socio-
ekonomického výzkumu dopadů
environmentálních politik.

SEPIA

Centrum socio-ekonomického výzkumu
dopadů environmentálních politik

UNIVERZITA KARLOVA
Centrum pro otázky životního prostředí